

Forkjølelse kan gi en viss immunitet mot covid-19

Foto: Veymaget

Testing av rundt 3000 personer i Oslo-området for antistoff tyder på at forkjølelse kan gi motstandsdyktighet mot koronaviruset som gir covid-19, skriver NTB 22. juni.

Det nye koronaviruset som kan føre til sykdommen covid-19 og har medført pandemi, overrasker både norske og utenlandske forskere, ifølge NRK. Årsaken er at de som har vært syke, ikke har bygget opp antistoffer i blodet i like stor grad som man hadde forventet at de skulle gjøre.

Av alle de tilfeldig utvalgte som er testet for antistoff i befolkningen, har bare rundt 1 prosent hatt antistoffer i blodet. De som er testet, har ikke nødvendigvis vært smittet.

Når man har hatt vanlig forkjølelse, som forårsakes av en annen type koronavirus, er det normalt med mye høyere forekomst av antistoffer i blodet etterpå.

Lege og forsker ved Oslo universitetssykehus, Fridtjof Lund-Johansen, påpeker at nesten alle har antistoffer mot forkjølelse i blodet, ikke minst barn, som er eksponert for mye forkjølelssmittet gjennom sesongen. Her ligger muligens nøkkelen til at så få barn ser ut til å bli syke med covid-19: De har høyt nivå antistoffer i blodet og kan dermed kanskje være bedre beskyttet mot det nye koronaviruset.

Lund-Johansen synes det er spennende funn, selv om mye er usikkert.

– Det vi vet er at dette er et koronavirus, og det er også koronavirus som gir vanlig forkjølelse. Og det kan være at de som har hatt forkjølelse, har en viss immunitet mot det nye viruset, sier han.

Stor nedgang i antibiotikabruken

Bruken av antibiotika har blitt kraftig redusert i april og mai i år, sammenlignet med i fjor, heter det i en pressemelding fra Apotekerforeningen 23. juni. Spesielt stor er nedgangen blant ungdom. Dette henger trolig sammen med smitteverntiltakene som fulgte av koronaepidemien og at russefeiringen ble sterkt begrenset i år.

Normalt er bruken av antibiotika hos ungdom (15–19 år) høyere i mai enn i alle andre måneder i året. I år er det imidlertid mindre bruk i mai enn i noen av de foregående månedene i år. Og sammenlignet med mai 2019, er det en reduksjon på 47 prosent. Også i april var bruken vesentlig lavere enn normalt i denne gruppen, og 23 prosent lavere enn i fjor.

– Russetiden er gjerne forbundet med halsbetennelse, bihulebetennelse og andre infeksjonssykdommer som i en del tilfeller behandles med antibiotika. Når smitteverntiltakene etterleves og feiringen uteblir, uteblir også infeksjonene. Det er trist at de unge har gått glipp av en normal russefeiring, men avlysningen har i det minste hatt én positiv bivirkning, sier fagdirektør Hanne Andresen i Apotekerforeningen.

Også befolkningen generelt har brukt mindre antibiotika de siste månedene. I april og mai er det solgt 26 prosent mindre antibiotika fra apotekene enn i samme periode i fjor. Hittil i år er det en samlet nedgang på 9 prosent.

– Dette viser at det ikke bare er russeren som er mindre utsatt for infeksjoner. Det gjelder hele befolkningen. Det ser ut til å være en konsekvens av koronapandemien at vi har holdt oss friskere på andre områder. Det er en viss fare for at enkelte har gått med ubehandlede infeksjoner, fordi de ikke har ønsket eller turt å oppsøke helsetjenesten. Men, dette kan ganske sikkert ikke forklare hele den kraftige reduksjonen, sier Andresen.

872 færre døde i 2020

Sammenlignet med de siste fem årene har antall dødsfall i Norge, så langt i år, falt med 3,5 prosent. Dette melder NTB i begynnelsen av august.

Fra uke 1 til uke 28 døde 25 179 personer i Norge. Det er en nedgang på 872 dødsfall, sammenlignet med snittet de siste fem årene.

I 2019 døde i alt 40 684 personer i Norge. I år er det særlig sterk nedgang i dødsfall blant eldre kvinner.

Professor i samfunnsmedisin og global helse, Johanne Sundby ved Universitetet i Oslo, mener livsstilsendringene mange har gjort under koronapandemien kan være en forklaring på den reduserte dødeligheten.

– De siste månedene har alle tatt bedre vare på seg selv, men kvinner har kanskje vært ekstra påpasselige med å følge smitteråd. Det har en effekt på levestykker og dødelighet generelt, sier Sundby.

Hun påpeker at kvinner oppsøker legehjelp oftere enn menn, og er generelt flinkere til å ta vare på egen helse og forebygge sykdommer.

Professoren understreker også at nedgangen i antall dødsfall kan ha noe å gjøre med at mange har levd roligere og med en mindre stressende hverdag.

Små endringer i livskvalitet

Det er færre voksne som føler seg ensomme, og flere som finner lite mening med de gjør i hverdagen, og flere som har mindre tillit til medmennesker. Alt i alt har likevel livskvaliteten endret seg lite under koronaepidemien, viser en undersøkelse fra Nordland og Agder.

Høsten 2019 og vinteren 2020 ble det gjennomført folkehelseundersøkelser i Nordland og Agder. En del av undersøkelsene handlet om livskvalitet. Livskvalitetsspørsmålene ble gjentatt i juni. Målet har vært å finne ut om epidemien har påvirket folks livskvalitet.

– Noe som kanskje er overraskende, er at færre i yrkesaktiv alder føler seg ensomme. Endringen er imidlertid liten, sier seniorforsker Ragnhild Bang Nes ved Folkehelseinstituttet.